

KOHTUMÄÄRUS

Kohus	Tartu Maakohus
Määruse tegemise aeg ja koht	23. oktoobril 2008.a. Tartu, Kalevi 1
Asja number	1-08-13258
Täitmiskohtunik	Ene Muts
Kohtuistung sekretär	Kädi Leola
Prokurör	Kristi Keldo
Kinnipeetav	Meelis Poolak isikukood: 37411194236,
Kriminaalasi	Tingimisi enne tähtaja lõppemist vangistusest vabastamise küsimus
Kaitsja	Vandeadvokaat Anu Pärtel

RESOLUTSIOON juhindudes KarS § 75, § 76 ja KrMS § 426, 432

Vabastada Meelis Poolak, isikukood: 37411194236, talle Harju Maakohtu 07.03.2008.a. otsusega mõistetud vangistuse kandmisest tingimuslikult enne tähtaega katseajaga 1 (üks) aasta. KarS § 78 p. 2 järgi katseaja algust hakata lugema kohtumääruse jõustumisest.

Kohustada Meelis Poolakut täitma katseaja jooksul KarS § 75 lg. 1 sätestatud kontrollnõudeid:

- elama kohtu määratud alalises elukohas, vabanemise järel x;
- ilmuma kriminaalhooldaja määratud ajavahemike järel kriminaalhooldusosakonda registreerimisele,
- alluma kriminaalhooldaja kontrollile oma elukohas ning esitama talle andmeid oma kohustuste täitmise ja elatusvahendite kohta,
- saama kriminaalhooldusametnikult eelneva loa elukohast lahkumiseks kauemaks kui viieteistkümneks päevaks,
- saama kriminaalhooldusametnikult eelneva loa elu-, töö- või õppimiskoha vahetamiseks.

KarS § 75 lg. 2 p. 2, 4 ja 8 alusel määrata Meelis Poolakule katseajaks järgmised kontrollkohustused:

- mitte tarvitada alkoholi ega narkootikume;
- otsida endale töökoht ja asuda tööle kahe nädala jooksul vabanemisest;
- osalema sotsiaalprogrammis, mida kriminaalhooldaja soovitab.

Määrata Meelis Poolak katseajaks käitumiskontrollile Tallinna Vangla Pärnu kriminaalhooldusosakonna kriminaalhooldaja Jane Vainu järelevalve alla.

Välja mõista Meelis Poolakult 330 (kolmsada kolmkümmend) krooni ja 40 senti riigituludesse menetluskulude katteks.

Menetluskulud tasuda Rahandusministeeriumi arvele nr 10220034800017 SEB pangas (endine Eesti Ühispank) või arvele nr 221023778606 Swedbankas (endine Hansapank), viitenumber 2800049874.

Menetluskulud on võimalik tasuda vabatahtlikult 30 päeva jooksul arvates kohtuotsuse jõustumisest. Eelnimetatud tähtajal menetluskulude tasumata jätmise korral pööratakse kohtuotsus menetluskulude osas sundtäitmisele. Sundtäitmisega kaasnevad täitemenetluse kulud.

Edasikaebamise kord

Määruse peale võib esitada määruskaebuse Tartu Maakohtule 10 päeva jooksul 24.10.2008.a. arvates.

Asjaolud ja kohtu seisukoht

Meelis Poolak tunnistati süüdi Harju Maakohtu 07.03.2008.a otsusega KarS § 275 järgi ja KrMS § 238 lg. 2 alusel mõisteti karistuseks 2 kuud vangistust. KarS § 65 lg. 2 alusel suurendati vangistust Pärnu Maakohtu 10.09.2007.a. otsusega mõistetud karistuse ärakandmata osa võrra ja liitkaristuseks mõisteti 1 aasta 2 kuud ja 4 päeva vangistust.

Kinnipeetava karistusaeg algas 07.03.2008.a ja lõpeb 10.05.2009.a.

1/2 karistusajast on kantud 09.10.2008.a.

Meelis Poolak on varem kriminaalkorras karistatud 10-l korral:

1. 23.04.1992.a. Pärnu Maakohtu poolt KrK § 139 lg 2 p 3 järgi 2 aastase vangistusega tingimisi 2 aastase katseajaga;
2. 12.11.1993.a. Pärnu Maakohtu poolt KrK § 139 lg 2 p 1,2,3 järgi 2 aasta 6 kuulise vangistusega;
3. 18.11.1997.a. Pärnu Maakohtu poolt KrK § 139 lg 2 p 1,2,3 järgi 3 aastase vangistusega tingimisi 3-aastase katseajaga;
4. 23.08.1999.a. Pärnu Maakohtu poolt KrK § 139 lg 2 p 1,2,3 järgi rahatrahviga 3600 krooni;
5. 27.03.2000.a. Pärnu Maakohtu poolt KrK § 139 lg 2 p 1,2,3 järgi 3a vangistusega;
6. 06.10.2000.a. Pärnu Maakohtu poolt KrK § 139 lg 2 p 1,2 järgi, § 202 alusel 3 aasta 3 kuulise vangistusega;
7. 08.12.2003.a. Pärnu Maakohtu poolt KarS § 275 järgi 6 kuulise vangistusega tingimisi 2- aastase katseajaga;
8. 14.03.2005.a. Pärnu Maakohtu poolt KarS § 424 järgi 9 kuulise vangistusega ja mootorsõiduki juhtimise õiguse äravõtmine 3 aastaks ;
9. 13.02.2006.a. Pärnu Maakohtu poolt KarS § 199 lg 2 p 4,7,8 § 424 järgi 1 aasta 6 kuulise vangistusega tingimisi 2-aastase katseajaga ja mootorsõiduki juhtimise õiguse äravõtmine 8 kuuks;
10. 12.02.2007.a. Pärnu Maakohtu poolt KarS § 329 järgi rahaline karistus 4320 krooni.

Meelis Poolak seletas kohtuistungil, et tal on vabaduses võimalik elama minna vanemate juurde. Koos töökohaga saab ta elamise ning hakkab omaette elama. Ta ei teadnud, et vanemate elukohas võib keegi vastu olla tema elamisele, kuid sellest kriminaalhooldajalt teada saamise järel on aeg olnud liiga lühike, et saada kirjalikku tagatist elukohale. Tööle asumise võimalused on olemas ja nädala jooksul on reaalne võimalus tööle minna. Tunnistab alkoholiprobleeme. Peale naise surma oli ta pidevalt purjus ja sõitis autoga. Ei tarbi juba 4 aastat alkoholi, ei ole kunagi narkootikume tarvitanud.

Tahab teha kriminaalhooldajaga koostööd. Kui kriminaalhooldaja leiab, et peab käima sotsiaalprogrammis, siis on nõus käima. Teab, et kui pannakse kohustus ja ei käi, siis pööratakse karistus täitmisele.

Prokurör ei toeta Meelis Poolaku tingimisi ennetähtaegset vabastamist. Ta leiab, et tingimisi ennetähtaegseks vabastamiseks ei ole küllaldaselt materiaalsed alust.

Kaitsja leiab, et tingimisi ennetähtaegseks vabastamiseks on nii formaalne kui materiaalne alus olemas ja palub kaaluda tingimisi ennetähtaegse vabastamise küsimust. Võimalused tööle asumiseks ja seoses sellega iseseisva eluruumi leidmiseks võimaldavad vabanemisel olukorda kiiresti lahendada.

Tartu Vangla iseloomustuse kohaselt on Meelis Poolaku soov töötada. Ta ei näe vajadust sotsiaalprogrammides osalemiseks, kuigi need on talle soovituslikud. Pingete maandamiseks on talle sobivad töö ja sport. Vangistuse ajal soovis ta töötada, et teenida vahendeid hagide maksmiseks. Kainena suudab ta ennast taltsutada ka pingeseisundis. Alkoholi tarvitana muutub agressiivseks.

Kriminaalhooldusametniku arvates on Meelis Poolaku tingimisi ennetähtaegsel vangistusel võimalus jätkata temaga eelmise kriminaalhoolduse ajal alustatud tööd, mille tulemusena ta loobus alkoholi tarvitamisest ja seda olenemata korduvast karistusest ning kõrge riskist. Kriminaalhooldus võimaldaks teostada Meelis Poolaku käitumise ja tegemiste üle kontrolli, osutada talle toetust ja abi niivõrd, kui ta seda vastu võtab ning seeläbi vähendada uute kuritegude riski. Garanteeritud elukoha puudumine raskendab kriminaalhooldust. Vanemad on nõus Meelis Poolakut enda juurde elama võtma, kuna nad mõlemad on eakad ja vajavad abi kodustes töödes. Emal on tervis kehv. Head suhted on tädiga. Enne vangistust elas Meelis Poolak Pärnumaal Tootsis omaette 1-toalises korteris.

KarS § 76 lg. 3 järgi katseajaga tingimisi enne tähtaega vangistusest vabastamise otsustamisel arvestab kohus kuriteo toimepanemise asjaolusid, süüdimõistetud isikut, varasemat elukäiku ning käitumist karistuse kandmise ajal, samuti tema elutingimusi ja neid tagajärgi, mida võib süüdimõistetule kaasa tuua tingimisi enne tähtaega karistusest vabastamine.

Kohtunik, ära kuulanud kinnipeetava seletuse, prokuröri ja kaitsja arvamused, leiab, et Meelis Poolaku tingimisi ennetähtaegseks vangistusest vabastamiseks on formaalne ja materiaalne alus. Formaalseks aluseks on see, et teise astme kuriteo eest mõistetud karistusest on kantud üle poole karistusajast. KarS § 76 lg. 1 p. 2 alusel võib karistusest tingimisi ennetähtaegselt vabastada.

Materiaalseteks alusteks on kindla elu- ja töökoha olemasolu, töötahe ja oskused. Kinnipeetava käitumine karistuse kandmise ajal on olnud negatiivne, kuid sealne tegevus kutseoskuste omandamisel viitavad positiivsetele muutustele ja kinnipeetava soovile muutuda. Varasemad töökogemused võimaldavad tööleasumist ja sellest saadav iseseisev sissetulek annavad võimaluse kiiresti oma elu korraldamiseks ja iseseisvaks toimetulekuks teistest sõltumata. Kinnipeetava vabanemise korral on vabaduses lähedastest koosnev tugev sotsiaalne võrgustik, mis aitab kaasa resotsialiseerumisele. Kuigi vanemad ei ole kinnipidamise ajal pojaga suhelnud, tuleneb see nende tervislikust ja füüsilisest olukorrast. Meelis Poolakul on varasemast kriminaalhooldusest positiivne kogemus, mis seisnes alkoholisõltuvusest vabanemises. Varasemad positiivsed kogemused annavad alust järeldada programmides osalemisega kriminaalhoolduse toel ühiskonda resotsialiruumisele. Kriminaalhoolduse toel on resotsialiseerumise võimalused paremad kui vangistuse täieliku ärakandmise korral vabanemisel. Seetõttu on lisaks formaalsete ja materiaalsete aluste olemasolule vangistusest tingimisi ennetähtaegne vabastamine ka otstarbekas. Meelis Poolakul kandmisele jäänud karistuse osa ei võimalda enam tema ennetähtaegse vabastamise küsimuse arutamist ja välistab seega edaspidi vabanemisejärgse kriminaalhoolduse. See asjaolu võib raskendada kinnipeetava olukorda vabanemisel karistuse ärakandmise järel, sest muudab raskeks ühiskonda tagasipöördumise.

Uue kuriteo toimepanemine sõltub Meelis Poolakust endast. Kontrollnõuete ja -kohustuste täitmine aitab kaasa kuritegude ärahoidmisele.

KarS § 76 lg 4 alusel tuleb kinnipeetav tingimisi ennetähtaegsel vabanemisel allutada katseajaks käitumiskontrollile KarS § 75 lg. 1 sätestatud kontrollnõuete ja KarS § 75 lg. 2 p-de 2, 4 ja 8 alusel määratud kontrollkohustuste täitmise kohustusega. Kinnipeetaval on töötahe ja seetõttu tööle asumise reaalsed võimalused.

Ene Muts
Kohtunik